

LUCIE KRÁLOVÁ

SITUACE NEJISTOTY: SOUČASNÝ ČESKÝ „DOKUMENTÁRNÍ“ FILM

Seminář je věnovaný současné české filmové a televizní tvorbě, kterou jsme zvyklí označovat jako „dokumentární“.

Protože se tato oblast kinematografie již dlouho vymyká snadnému žánrovému zařazení (portér, sociální dokument apod.), chci se věnovat především filmům, které v mnohém přesahují předem vymezené způsoby vyprávění, osvědčená témata, oblíbené žánrové škatulky.

Na základě projekcí vybraných filmů budeme analyzovat – vždy ve vztahu k tématu filmu - jejich metodu, inovativní aspekty, způsob užití výrazových prostředků, nejrůznějších ozvláštnění, ale např. i to, kde daný film sklouzává ke klišé, nadužívaným postupům, zkreslení a manipulaci.

Principem semináře by tedy měla být otevřená diskuse, do které můžou vstupovat i samotní tvůrci, kteří budou na vybrané projekce pozváni. Některé z projektů, které čeští dokumentaristé v letošním roce připravují, představíme ve stavu zrodu, v momentě, kdy se téma i metoda teprve dotvářejí (tvůrci budou komentovat ukázky z hrubého materiálu, případně jednotlivé verze ze střížny, které se od sebe výrazně liší).

Pozornost bude věnována i podmínkám, v jakých dnes dokumentární film vzniká (úskalím vzniku dokumentů v České televizi, grantovému systému, nezávislým producentům, možnostem a limitům domácích i mezinárodních koprodukcí) - a dopadu těchto podmínek na výslednou podobu některých filmů.

Jaké jsou možnosti „dokumentárního“ filmu? Jaká témata se v poslední době často objevují, v čem jsou jiná a nová a jaký vliv na podobu jejich ztvárnění má situace, ve které se český dokument dnes ocitl? Má být na dokumentární film vztažen požadavek významné společenské výpovědi? Kam směřuje český „dokumentární“ film, kam se posunuly jeho hranice? Víme vůbec co je to „dokumentární“ film?

Literatura vztahující se k tématu semináře:

GAUTHIER, Guy. Dokumentární film, jiná kinematografie.
Praha a Jihlava : AMU a MFDF v Jihlavě 2004

GOGOLA, Jan ml. Smrt dokumentárnímu filmu - Ať žije film - Od díla k dění, diplomová práce, FAMU, 2001

ADLER Rudolf: Cesta k filmovému dokumentu. Praha, KDT, FAMU, 1997

PRENGHYOVÁ Andrea: Mezinárodní koprodukce a jejich vliv na podobu současného dokumentu, diplomová práce, Praha, FAMU, 2005